गाउँपालिका अध्यक्ष कर्ण सिंह साउद ज्यूद्वारा शिवनाथ गाउँपालिकाको तर्फबाट गाउँसभा समक्ष प्रस्तुत

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

आर्थिक वर्ष २०८३/०८४

शिवनाथ गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
शिवनाथ, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश
नेपाल

१७ असार २०८३

आदरणीय सभाका सदस्यज्यूहरु,

(क) स्थानीय सरकारको नीति तथा कार्यक्रम

यस गरिमामय सभामा गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्न पाउँदा मैले आफुलाई गौरवान्वित महशुस गरेको छु। वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका क्रममा गाउँपालिकालाई विभिन्न सुझाव दिनु हुने सम्पुर्ण आमा, बुवा, दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरु लगायत सहजकर्ताहरूलाई हार्दिक आभार सहित शिवनाथ गाउँपालिकाको तर्फबाट धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। यस अवसरमा नेपालको प्रजातान्त्रिक आन्दोलन,राजनीतिक असगमन र लोकतन्त्रको सवलीकरणको क्रममा भएका ऐतिहासिक आन्दोलनहरु तथा २०८२ भाद्र २३ र २४ गतेको Zen-Z आन्दोलनमा आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण शहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु।

सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने हाम्रो संकल्प, समस्त गाउँपालिका वासीको समृद्धिको चाहाना र हामीले निर्वाचनका क्रममा हाम्रा मतदाताहरु प्रति अभिव्यक्त गरेका प्रतिज्ञाहरु पुरा गर्ने दिशामा हामीले आगामी आ.व. २०८३/०८४ को नीति तथा कार्यक्रमलाई अभिमुख गरेकाछौं। यसका लागि दीगो विकासको राष्ट्रिय लक्ष्यहरुको स्थानीयकरण गर्दै गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माण सहित स्थानीय स्रोतको पहिचान र परिचालन गरी समावेशी, जलवायु उत्थानशील तथा दिगो स्थानीय आर्थिक विकास मार्फत समृद्ध गाउँपालिका सुखी जनताको लक्ष्य हासील गर्न सार्वजनिक, निजीक्षेत्र र समुदायको साझेदारी विकास गरिनेछ ।

गाउँपालिकालाई उत्कृष्ट गन्तव्यको रुपमा स्थापित गर्ने, भूमीहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्वासी र अव्यवस्थित बसोबासीहरुको वैज्ञानिक व्यवस्थापन गर्ने, स्वच्छ, सफा र सुन्दर गाउँपालिकाको पहिचान कायम राख्ने र योजनावद्ध नीति तथा कार्यक्रमले प्रमुख प्राथमिकताहरुको रुपमा लिईएकोछ।

(ख) विद्यमान परिवेश (राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, प्रशासनिक)

नेपालले जनसांख्यिक लाभ लिदै अल्प विकसित मुलुकबाट विकासशील मुलुकको श्रेणीमा उक्लिनै लाग्दा हरेक दिन २ देखि ३ हजार युवाहरू रोजगारीको खोजीमा नेपाल छोडेर विदेसिनु पर्ने अवस्थाले हामी सवैलाइ गम्भीर वनाएकोछ। आन्तरिक र बाह्य वसाइ सराइका कारण नेपालका गाउँघरहरू सुनसान वस्तीका रूपमा रूपान्तरित हुन पुगेकाछन। उब्जाउ खेत बारी बाँझो हुन पुगेकाछन। यस सन्दर्भमा युवालाइ देशिभत्रै रोजगारीको अवसर सृजना गर्ने र गाउँघरको वसाईलाई आकर्षक वनाउने चुनौती हामी सबैको साझा मुद्दा हुन पुगेकोछ।

यस विशिष्ट परिस्थितिमा हामीले हाम्रो अर्थतन्त्रलाई पुनर्उत्थानशील क्रियाकलाप मार्फत अगाडी बढाउदै तिब्र र दिगो आर्थिक विकास गरी समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीको मुल लक्ष्य हासील

कर्ण सिंह साउद
गाउँपालिका अध्यक्ष

गर्नु परेको छ। यसका लागि हाम्रो गाउँपालिकाको स्थानीय आर्थिक विकासका कार्यक्रमलाइ विशेष जोड दिनु पर्ने अवस्था सृजना भएकोछ ।

सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाइ सुशासनको अनुभूति जनमानसमा ल्याउन गाउँपालिकाको क्षमता विकास गर्न समेत अपरिहार्यछ । यसका लागि विद्युतीय सुशासन प्रणालीलाइ सेवा प्रभावमा व्यापक र प्रभावकारी वनाउनु पर्ने अवस्था देखिन्छ ।साथै गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्त भएन भनी विद्यालय भर्ना उमेरका वालबालिकाहरुलाई अध्ययनका लागि प्रायः मान्छेहरुले शहर केन्द्रित हुँदै गएका र पालिकामा विद्यार्थी भर्नादर घटिरहेको छ भने पर्याप्त वडा सचिव नभई स्थानीय अन्य कर्मचारीलाई व्यवस्थापन गरी वडा कार्यालय चलाउनु पर्ने बाध्यता सिर्जना भएको कुरा अवगत गराउँदछु ।

(ग) विकास तथा समृद्धिको लक्ष्य प्राप्तिका अवसर तथा चुनौती

विद्यमान अवसरहरू:

हाम्रा लागि देहाय बमोजिमका अवसरहरू रहेका छन:

१. संविधानतः अधिकार सम्पन्न स्थानीय सरकार स्थापना भई २२ वटा एकल अधिकारसहित विविध साझा अधिकार किटान हुनु।

२. आफ्ना अधिकारक्षेत्रका विषयमा ऐन, कानून, योजना तर्जुमाको अभ्यास हुनु।

३. विकास निर्माणका विविध विषयमा नीति, कार्यक्रम तथा बजेट सञ्चालन गर्ने अधिकार प्रष्ट हुनु।

४. गाउँपालिकाभित्र भौगोलिक तथा सांस्कृतिक विविधता रहनु।

५. सवै वडामा सडक पूर्वाधारको पहुँच हुनु।

६. विद्युत् लाइन विस्तारको सुरुवात हुनु।

७. सडक निर्माणमा भएको लगानीसंगै गाउँपालिकामा उत्पादित कृषिजन्य उत्पादनलाई बजारसम्मको पहुँच स्थापित हुनु।

८. स्थानीय जलवायु अनुकुलन परियोजना सञ्चालन हुनु।

विद्यमान चुनौतीहरू:

हाम्रा सामु देहाय बमोजिमका चुनौतीहरू रहेकाछनः

१. रोजगारउन्मुख सीपमूलक शिक्षाको विकास गर्नु तथा युवा जनशक्तिलाई कृषि व्यवसायमा आकर्षित गर्नु।

२. वजारको सूचना कृषकलाई समयमै उपलब्ध गराउनु तथा गुणस्तरीय बीउबिजन/मलखाद समयमै उपलब्ध गराउनु।

३. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका सीपयुक्त युवाको सीप तथा पुँजीलाई उद्यम विकासमा उपयोग गर्दै व्यावसायिक कृषकको संख्या वृद्धि गर्नु।

४. निर्माण भएको पूर्वाधारको मर्मतसम्भार पद्धतिको विकास गर्नु।

५. सडक लगायतका पूर्वाधारको उपयोग योजना, डिजाइन तथा ड्रइङविना गरिने निर्माण कार्यलाई रोक्नु।

६. भिरालो ठाउँ, बाढीपहिरो लगायतका प्राकृतिक प्रकोपको जोखिम भएका बस्तीमा भवन निर्माण कार्य रोकी अव्यवस्थित बस्ती विस्तार रोकी व्यवस्थित बस्ती विकास गर्नु।
७. वैज्ञानिक, जलवायु उत्थानशील तथा व्यवहारिक भूउपयोग योजना तर्जुमा गरी लागू गर्नु।
८. संघ र प्रदेशसँग प्रभावकारी समन्वय तथा सहकार्यको अभाव, राजस्व बाँडफाँड र सामान्यीकरण अनुदान अपर्याप्त हुनु तथा स्थायी चौथो र पाँचौं प्रशासनिक पदहरूको पदपूर्ति नहुनु।

(घ) नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधारहरू:-

नेपालको संविधानमा स्थानीय शासन सम्बन्धी उल्लेख भएको नीतिगत व्यवस्था, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहले आवधिक, वार्षिक तथा रणनीतिक योजनाहरू बनाई लागू गर्दै जानुपर्ने प्रावधान, राष्ट्रिय योजना आयोगले जारी गरेको स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८, १६औं आवधिक योजनाको मूलभूत पक्षहरू अनुसार विभिन्न चरणको सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट यस गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएकोछ ।

१६औं योजना, दिगो विकास लक्ष्य २०३० को मार्गचित्र, गाउँपालिकाको आवधिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना, गाउँपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याइएका कानुनी प्रावधान समेतलाइ ध्यानमा राखी यो नीति तथा कार्यक्रम ल्याईएकोछ ।

गुणस्तरीय पूर्वाधार विकास निर्माणको कार्यमा गाउँपालिकाभित्रका आम उपभोक्ताहरु, सर्वसाधारण जनता, उद्योगी व्यवसायीहरु, सामाजिक संघसंस्थाहरु तथा विकास साझेदारहरुको निरन्तर सहयोग रहदै आएको छ। विकास र सुशासनको लागि जनप्रतिनिधिहरुले स्पष्ट दृष्टिकोण सहित अगुवाई गर्ने हो भने प्रशासनिक संयन्त्रले त्यसलाई प्राविधिक तथा कानुनी ढाँचा भित्र आवद्ध गराउने हो। आम नागरिकहरुले साथ सहयोग, सुझाव दिने हो। जनसहभागीता एवं जनपरिचालनको क्षेत्रमा गाउँपालिकाले कायम गरेको इतिहासलाई अक्षुण्ण राख्दै शासकीय प्रबन्धमा जवाफदेहिता, पारदर्शिता, गुणस्तरीयता एवं स्वच्छतायुक्त जनसहभागीता सुनिश्चित गरिने छ।

गाउँपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण (O&M) लाई अद्यावधिक रुपमा अध्ययन गरी छरितो एवं चुस्त संगठन संरचना मार्फत प्रशासनिक तथा चालु खर्चलाई मितब्ययी वनाइनेछ। यसबाट सेवा प्रवाहलाइ प्रभावकारी तथा विकेन्द्रित तुल्याउदै पूँजीगत खर्च बढाउने नीति लिइएको छ। संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान एवं वित्तिय हस्तान्तरणको उच्चतम र प्रभावकारी परिचालन एवं उपयोग गर्दै वित्तिय आत्मनिर्भरता कायम गर्न प्रयत्न गरिने छ।

यस गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रमा समृद्ध, समावेशी, स्वच्छ, सुरक्षित, स्वावलम्बी र सुशासित समुदाय निर्माण गर्ने उद्देश्य लिएकोछ। जनताको मौलिक अधिकार र प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्नका लागि सहभागिताका माध्यमबाट पारदर्शिता र जवाफदेहीतालाइ जोड दिइनेछ ।

कर्ण सिंह साउद
गाउँपालिका अध्यक्ष
गाउँसभा अध्यक्ष

(ङ) चालू आ.व.को हालसम्मका प्रमुख उपलब्धिहरूको संक्षिप्त विवरण

"सीपमूलक शिक्षा, सम्मानित रोजगार, स्वस्थ नागरिक समृद्धिको आधार"

भौतिक पूर्वाधार विकास तर्फ

क) गाउँपालिकाले तयार गरेको यातायात गुरुयोजना (TMPT) बमोजिम प्राथमिकता निर्धारण भएका सडकहरुको मुख्य गरी गाउँपालिकाका सम्पुर्ण वस्तिहरुमा सडक सञ्जाल जोड्ने उद्देश्यले दन्त्री देहीगडा सडक, सकरा सडक,दुबला करीडोर सडक, कुलाकोट सडक, भल्यादेखी आधारभुत स्वास्थ्य सडक, जोलापानी सडक तथा खाल खैरेनी घाटसडक लगायतका सडकहरुका लागि ट्र्याक खोल्ने कार्य शुरु भई थप नयाँ १२.५ कि.मि.सडक निर्माण गरेको तथा गाउँपालिकाको मुख्य रणनैतिक सडकहरुमा सुल्लेखान शर्मालि नागार्जुन घाट सडक, दन्त्री देहिगडा सडक निर्माण तथा स्तरोती तथा सकरा सडक निर्माण कार्यका लागि विगत वर्ष देखि प्राप्त संघ तथा प्रदेश सम्पुरक कार्यक्रम मार्फत सडक स्तरोन्नति गरिरहेको ।

ख) गाउँपालिका अन्तर्गतका ६ वटा कार्यालय मध्ये ५ वटा वडा कार्यालयरुको नयाँ भवन निर्माण भई सेवा सुचारु भईसकेको र २ नं.वडा कार्यालय भवन निर्माणका लागि आगामि आ.वमा संघ सम्पुरक वजेट विनियोजन भईसकेको ।

ग) यस आ.व.मा कुल जम्मा १८५ वटा उ.स. योजना तथा ८ वटा ठेक्का कार्यान्वयन भएकोमा १ वटा ठेक्का योजना सम्पन्न भई सकको बाँकी ३ वटा सम्पन्न हुने चरणमा रहेको तथा उ.स.तर्फ हाल सम्म ८२ वटा योजनाहरुको भुक्तानी भईसकेको ।

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद तर्फ

१. आधारभूत तह अन्तर्गत शैक्षिक सत्र २०८२ सालको कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन प्रयोगशाला तथा ग्रेडवृद्धि परीक्षा सञ्चालन गरी तथा नतिजा प्रमाणीकरण गरेको।

२. विद्यालयलाई कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत इ-लाइब्रेरी र विज्ञान प्रयोगशाला अनुदान श्री युवावर्ष माध्यमिक विद्यालय,बस्कोटीमा कार्यसम्पन्न गरिसकेको तर अनुगमन र रकम भुक्तानी बाँकी।

३. आधारभूत र माध्यमिक तहमा शुन्य दरवन्दी भएका वा एकमात्र दरबन्दी भएका विद्यालयहरुलाई गणित,विज्ञान र अङ्ग्रेजी विषयमा दरवन्दी वितरण गरिएको।

४. गाउँपालिका स्थित कक्षा १ देखि ३ मा पठनपाठन गर्ने शिक्षकहरुका लागि एकीकृत पाठ्यक्रम सम्वन्धी ३ दिने कस्टमाइज्ड तालिम सम्पन्न।

५. शिवनाथ गाउँपालिका भरी लेटर ग्रेडिङ पद्धति तथा विद्यार्थी कार्यसञ्चिका (Portfolio) राखे ।

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

६. स्थायी शिक्षकहरुको शैक्षिक सत्र ,२०८१ [illegible] कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन संकलन र [illegible] गरिएको।

७. शिक्षकहरुको बिरामी बिदा अभिलेख प्रमाणीकरण तथा सम्प्रेषण भएको।

८. विद्यालय संख्या: माध्यमिक तह १ बढा र निम्न माध्यमिक तह २ बढाएर [illegible] कक्षा सञ्चालन अनुमति दिईएको।

९. गाउँपालिकाका स्तरीय पाँचौ राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता,२०८१ श्री शिवनाथ गा.पा.,सुल्लेखानमा सम्पन्न

१०. कार्य अवधि समाप्त भएका सामुदायिक विद्यालयका विद्यालय व्यवस्थापन समितिहरुको नयाँ विद्यालय व्यवस्थापन समितिहरु गठनमा शाखाबाट प्रत्यक्ष सहजीकरण।

११. सबै बालबालिकाहरुलाई समयमै पाठ्यपुस्तक,छात्रबृत्ती लगायत अन्य कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका बमोजिम शशर्त रकम अनुदान निकासा भईसकेको।

१२. बार्षिक एकमुष्ठ अनुदानबाट सञ्चालित हुने विद्यालयहरु ६ वटै सित सम्झौता गरी रकम निकासा गरिएको।

१३. सबै विद्यालयहरुलाई एमिस अपडेट गरिएको।

१४. विद्यालयहरुलाई शिक्षा शाखाको तर्फबाट बार्षिक शैक्षिक क्यालेण्डर वितरण गरिएको।

१५. शिक्षक डायरी छपाइ विद्यालयहरुलाई वितरण गरिएको।

१६. आधारभूत र माध्यमिक तहका आईटी फोकल शिक्षकहरुलाई ५ दिने क्षमता विकास तालिम सञ्चालन गरिएको।

१७. विपन्न लक्षित छात्रबृत्ती पाउन योग्य विद्यार्थीहरुको बैंक खातामा रकम निकासा गरिएको।

१८. कक्षा ८,एसईई परीक्षा र कक्षा १२ को परीक्षा अनुगमन गरिएको।

१९. विभिन्न विद्यालयहरुले सम्झौता गरेका योजनाहरुको अन्तिम अनुगमन गरी शैक्षिक सेवा प्रवाह गरिएको।

२०. विश्वखाद्य कार्यक्रमको समन्वय तथा प्राविधिक सहयोगमा स्थानिय कृषि उपजमा आधारित विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रम संचालन भैरहेको छ।

स्वास्थ्य क्षेत्र तर्फ

- प्रत्येक वडा कार्यालयमा वडा स्तरीय निःशुल्क आँखा शिविर संचालन गरिएको छ जसमा १८० जनालाई निशुल्क चस्मा वितरण,२६९ जनालाई निशुल्क औपधी वितरण र ५१ जनालाई अन्य सेवा प्रदान गरी जम्मा ५६३ जनाले ओपीडी सेवा प्राप्त गरेका थिए ।

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

- च्यारेटी हेल्थ फाउन्डसन नेपाल धनगढी,धनगढी मुख्यालय प्र.ली.,श्रीकृष्ण आँखा [illegible] प्रा.ली र गाउँपालिकाको सहकार्यमा निशुल्क आंखा शल्यक्रीया शिविर संचालन गरिएको [illegible] ५४ जना बिरामीहरुको निःशुल्क शल्याक्रिया गरी अन्य सेवा सहित १२४ जना सेवाग्रहीहरुले सेवा प्राप्त गरेका थीए ।
- गाउपलिका भित्र रहेको शिवनाथ आँखा उपचार केन्द्रमा नियमित ओ.पि.डी. सेवा प्राप्त गर्ने २१७ जना र निःशुल्क ओ.पि.डी. सेवा प्राप्त गर्ने १३८ गरी जम्मा ३५५ जना सेवाग्रहीले सेवा प्राप्त गरेका छन ।
- गाउँपालिकाको पहलमा पुर्ण संस्थागत सुत्केरी गाउँपालिका र शुन्य होम डेलिभरी गराउन ६ वटै वडा भित्र दक्ष जनशक्ती सहितको प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराई १८ वटा सुरक्षित प्रसुति सेवा केन्द्र स्थापना गरिएको छ। साथै गर्भवतिलाई कोशेली कार्यक्रम सन्चालन गरी पालिका भित्रका ६ वटै वडा हरुलाई पुर्णसंस्थागत सुत्केरी वडा घोषणा तथा पालिका घोषणा गरिएको छ ।
- वडा नं. १,३ र ५ मा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र स्थापनाका साथै स्वास्थ्य चौकी र आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा वैकल्पिक उर्जा प्रर्वद्धन केन्द्रको सहयोगमा २ कि.वा.को सौर्य जडान गरिएको छ।साथै वडा नं. २ र ५ मा विधुत जडान गरि खोपसेवा व्यवस्थित गर्न ६वटै वडामा डोमेस्टिक फ्रिजको जडान गरिएको छ र पालिकामा आइ यल यआरको जडान गरी पालिका बाट खोप वितरणको व्यवस्था मिलाइको छ ।
- स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन सुचना प्रणाली व्यवस्थित गर्न वडा नं. ३ मा पेपरलेस EHIMS प्रणाली संचालन गरिएको छ ।
- गर्भवतीलाइ घरमै अथवा टोलमै सेवा उपलब्ध गराउने उदेश्यले घुम्तीसेवा मार्फत प्रत्येक २ महिनामा भिडियो एक्सरे सेवा संचालनमा भएको छ।सेवालाई थप प्रभावकारी र व्यवस्थित वनाउन वडा नं. १ र ५ मा भिडियो एक्सरे मेशिन उपलब्ध गराईएको छ ।
- पाठेघरको मुखको क्यान्सर पत्ता लगाउनका लागि प्रत्येक वडाका स्वास्य संसथाहरुमा भि.आइ.ए. सेवा शिविर सचालन गरिएको छ।जसमा ४१२ जना सेवाग्राहीहरुले सेवा प्राप्त गरेका छन ।
- दिर्घकालिन रोगहरुको समयमै पत्ता लगाई आवश्यक निदानका लागि बृहत एकिकृत स्वास्थ्य सिविर सेवा संचलान गरिएको छ जसमा ३२० जना सेवा प्राप्त गरेका छन ।
- पालिकामा रहेका ० देखि ५९ महिनाका सबै बालबालिकालाइ १५ महिना भित्र पाउनु पर्ने खोप पुरा गरि पुर्ण खोप सुनिश्चतता तथा दिगोपना गाँउपालिका घोषणा गरेका छौ।
- प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरि वडा नं.२ शर्मालिमा आयुर्वेदिक आरोग्य सेवा केन्द्र स्थापना गरिएको जसबाट ३६०जनाले सेवा पाएका छन।

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

- कुपोषण पहिचान अभियान संचालन गरी गाउपालिका भित्र १९ वटा बच्चाहरुमा कडा सिघ्र कुपोषण पत्ता लगाइ सप्लीमेन्ट्री फुड बितरण गरियो ।पालिका भित्रका २ वटा संस्थालाई पोषणमैत्री स्वास्थ्य संस्था घोषणा तथा दिगोपना कायम गरियो ।
- गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरुलाई निःशुलक एम्बुलेनस सेवा प्रदान गर्ने मापदण्ड अनुसार २२ वटा गर्भवती महिलाहरुले सेवा प्राप्त गरेका छन ।
- स्वास्थ्य सेवालाई चुस्त दुरुस्त र सेवाग्रहीमैत्री संस्था बनाउन वडा नं. १ मा ३ कोठे भवन र वडा नं. ५ मा १ कोठे भवन निर्माण गरिएको छ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई आधुनिक र प्रविधिमैत्री बनाउन प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थहरुलाई ल्यापटप, डेस्कटप र प्रिन्टर लगायतका विधुतिय समाग्री उपलब्ध गरिएको छ ।

खानेपानी क्षेत्र (वास) तर्फ

१. गाउँपालिका भित्रका खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समितिलाई जलस्रोत समितिमा अनिवार्य रुपमा दर्ता गराई दर्ता प्रमाण पत्र वितरण गर्ने कार्य गरियो ।

२. शिवनाथ गाउँपालिका जलवायू परिवर्तन स्थानिय अनुकुलन परियोजना अन्तर्गत १ वटा खनेपानी योजना, १ वटा वर्षातको पानी संकलन र १ वटा सिंचाई योजनाको निर्माण कार्य सम्पन्न भई सेवा सुचारु भएको छ ।

३. शिवनाथ गाउँपालिका जलवायू परिवर्तन स्थानिय अनुकुलन परियोजना अन्तर्गत चालु आ.व. मा संचालन गरिने योजनाहरुको तयारी चरणका सम्पूर्ण कार्यहरु सम्पन्न गरी १ वटा खानेपानी, ३ वटा सिंचाई योजना, ३ वटा श्रोत संरक्षण योजना र ३ वटा समुहमा पोलिहाउस निर्मंण योजनाहरु कार्यान्वयनको चरणमा रहेका छन ।

४. जनचेतनामुलक कार्यक्रम अन्तर्गत एक दिवसिय विश्व चर्पी दिवस, महिनावारी स्वच्छता दिवस र विश्व वातावरण दिवसका कार्यक्रमहरु सम्पन्न गरिएका छन।

५. चालु आ.व.को बजेटको वातावरण उत्तरदयी बजेट संकेतीकरण (CRB Coding) गरिएको छ ।

कृषि क्षेत्र तर्फ

- बोटविरुवमा हानिकारक क्षति पुर्याउने रोग तथा किरा नियन्तरणका लागि २५२ जना किसानलाई वितरण गरिएको ।
- ३७८ जना किसानहरुलाई ८०% अनुदानमा हिंउदे र बर्खे तरकारीको बीउ वितरण कार्य समपन्न भईसकेको ।
- ८०% अनुदानमा ४७ जना किसानहरुलाई उन्नत आलु बीउ वितरण कार्य समपन्न गरिएको ।

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

- ९०% अनुदानमा १३ जना व्यावसायिक कृषकहरूलाई [illegible] कार्यक्रम कार्यान्वयनको चरणमा रहेको ।
- १४ वटा किसानहरूलाई थोपा सिंचाई कार्यक्रम अन्तर्गत थोपा सिंचाई [illegible] तथा अन्य सामग्री वितरण गरिएको छ ।
- ८०% अनुदानमा ४४ जना किसानहरूलाई अदुवा र बेसार को बिउ वितरण गरिएको छ ।
- मकै बालीमा लाग्ने अमेरिकन फौजी किरा नियन्त्रणको लागि विषादी खरिद वितरण कार्यक्रम कार्यान्वयनको चरणमा रहेको ।
- व्यवसायिक फलफूल खेती कार्यक्रम - किसानहरू संग सम्झौता भई कार्यान्वयनको चरणमा रहेको
- कृषि पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्यांक अध्यावधिक कार्यक्रम - सम्पन्न भईसकेको
- किसान सूचिकरण कार्यक्रम - कार्यान्वयनको चरणमा रहेको ।

पशु क्षेत्र तर्फ

१. आन्तरिक बाह्य परजिवी किरुवाका लगायत अन्य औषधीहरू यस गा.पा.को पशु सेवा शाखाबाट ६ वडाहरूमा ५६८ घरधुरीका १२५०० बाख्रा, ३५० वटा भैसी, ५५६ वटा कुखुरा र २५० वटा गोरुहरूको उपचार गरिएको छ ।

२. गाउँपालिकाका सबै वडाहरूमा ५८७० बाख्राहरूमा पि.पि.आर खोप लगाईएको छ। साथै गाई,भैसी र गोरुहरूमा करिब ५५० खोरेत विरुद्धको खोप लगाईएको छ ।

३. ५० प्रतिशत अनुदानमा बाख्रापालन खोर सुधारका लागि १३ वटा फर्महरू र भैसीपालन कार्यक्रम अन्तर्गत २ वटा फर्महरुसंग सम्झौता भई कार्यान्वयनमा रहेको छ ।

पर्यटन क्षेत्र तर्फ

१. पर्यटन तथा पुरातात्विक सम्पदा संरक्षणका क्षेत्रमा शिवनाथ गाउँपालिका वडा नं. ४ शर्मोली खलंगामा रहेको ऐतिहासिक अमरगढी किल्लाको जिर्णोद्धार गरी सञ्चालनमा ल्याउन आफ्नै श्रोत साधनबाट घेरबार, प्रवेशद्वार लगायत आवश्यक संरचना निर्माण गरिएको छ। साथै, गाउँपालिकाभित्र रहेका शिवनाथ मन्दिर, उदयदेव मन्दिर, खोलाकेदार मन्दिर लगायत प्रमुख धार्मिक स्थलहरूको संरक्षण, पुनर्निर्माण तथा भौतिक पूर्वाधार विकासका कार्यहरू सञ्चालन गर्दै ती क्षेत्रहरूमा तीर्थ बढी जङ्गल गरी धार्मिक पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिइएको छ।

दलित तथा महिला क्षेत्र तर्फ

१. दलित तथा महिलाहरूका माग सम्बोधन र समस्या समाधानका लागि पालिका स्तरीय दलित सञ्जाल तथा महिला सञ्जाल गठन गरी क्रियाशील बनाइएको छ। साथै, उनीहरूको सशक्तिकरण तथा

कर्ण सिंह धाउद
गाउँसभा अध्यक्ष

आयआर्जन अभिवृद्धि गर्न विभिन्न सीप विकास, उद्यमशीलता र आयमूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिँदै आएका छन् ।

<u>महिला, बालबालिका तथा जेष्ट नागरिक क्षेत्र तर्फ</u>

१. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा जिल्ला अस्पताल, बैतडी तथा अन्य सरकारी अस्पतालहरुवाट यस गाउँपालिकालका अपाङ्गता पहिचान गरीएका जम्मा संख्या ३ जना "ख" वर्गका व्यक्तिहरुलाई अपाङ्ग परिचय पत्र वितरण गरिएको छ ।साथै ५ जनालाई थप उपचारका लागि सुझाव प्रदान गरिएको छ ।

२. महिलाहरुको क्षमता विकासका लागि १६ दिने महिला हिंसा विरुद्धको अभियान वडा स्तरदेखि पालिका स्तरसम्म विभिन्न कार्यक्रमहरु आयोजना गरी सम्पन्न गरिएको छ ।

३. चालु आ.व.मा संचालित क्रियाकलापहरुको लैङ्गिक समानता तथा समाजिक समावेशीकरण परिक्षण **(GESI Audit)** गरिएको छ ।

४. चालु आ.व.को बजेटको लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट संकेतीकरण **(GRB Coding)** गरिएको छ ।

<u>पोषण तर्फ</u>

- सुनौलो हजार दिनका विपन्न महिलाहरुको आय आर्जन बढाउनका लागि अनुदान वितरण गरिएको छ जसमा २८ जना लाभग्राहिहरुले सेवा प्राप्त गरेकाछन ।
- वालपोषण भत्ता प्रभावकारी बनाउन सुनौला हजार दिनका आमाहरुलाई तालिम सञ्चालन गरिएको छ जसमा १५० जना आमाहरुको सहभागिता रहेको थियो।
- महिला सहकारी वा समुहमा आयआर्जन तथा पोषण सम्वन्धी तालिममा २८ जना सुनौलो हजार दिनका आमाहरु सहभागि भई तालिम प्राप्त गरेका छन ।
- सुनौला हजार दिनका आमाहरुलाई पुर्ण सरसफाई,पोषण तथा महिनावारी स्वच्छता सम्वन्धी तालिम सञ्चालन गरिएको छ ।
- किशोरीहरुलाई पुर्ण सरसफाई,पोषण तथा महिनावारी स्वच्छता सम्वन्धी तालिममा ५० जना किशोरीहरुको सहभागिता रहेको थियो।

<u>राजस्व शाखाको प्रगति विवरणः-</u>

१. चालू आर्थिक वर्ष को जेठमसान्तसम्म रु. ५१,९२,७०६.४१/- आन्तरिक राजश्व संकलन भएको जानकारी गराउँदछु ।

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

सुशासन तथा संस्थागत विकास

(कानुनी व्यवस्था, राजस्व परिचालन, संगठन संरचना, सार्वजनिक निजी साझेदारी (PPP) सम्बन्धित लगायतका उपलब्धी)

१. गाउँपालिकाले चालु आर्थिक वर्षमा ऐन, नियमावली, कार्यविधि, मापदण्ड र निर्देशिका गरी जम्मा ५ वटा विधेयक तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ।

२. गाउँपालिकापालिकाले संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी सो अनुसारको संगठन संरचना, जनशक्ति र कार्यविवरण तयार गरी कार्य संचालनमा रहेको छ ।

३. यस गाउँपालिकाले गत आ.व. को स्थानीय शासन कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली **(LGPAS)** मा ७९.३० अंक प्राप्त गरेको तथ्याङ्क जिल्ला समन्वय समितिबाट मन्त्रालयमा पेश गरिएको छ ।

४. आर्थिक कारोबारलाई पारदर्शी र मितव्ययी बनाउन पूर्ण रुपमा विद्युतिय भुक्तानी **(EFT)** प्रणाली लागु गरिईएको छ ।

५. गाउँपालिका, वडा कार्यालयहरुमा छिटो, छरितो, पारदर्शी र प्रविधिमैत्रि बनाउन **IPS (Internet Service Provider)** जडान गरी इन्टरनेट सेवा सञ्चालनमा ल्याईएकोछ ।

६. राजश्व व्यवस्थापन प्रणालीलाई प्रविधिमैत्री बनाउन **Online** भुक्तानी पोर्टल सेवा पालिका र सबै वडामा संचालन गरिईएकोछ ।

७. गाउँपालिकालाई प्रविधिमैत्री बनाउन ई-पालिका सम्बन्धित सफ्टवेयर र योजना व्यवस्थापन प्रणाली सम्पन्न गरिएको छ ।

८. ६ वटै वडा र पालिकामा ई-हाजिरी मार्फत कर्मचारीको हाजिरी व्यवस्थापन गरिएको छ ।

९. आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ देखि हालसम्मको रु. ८,६१,२४,२०१/- बराबरको बेरुजु रकम सम्परिक्षण, नियमित तथा असुलउपर प्रक्रियामार्फत फछ्र्यौट गरिएको छ। यस कार्यले वित्तीय अनुशासन कायम गर्न सहयोग पुऱ्याउनुका साथै पारदर्शिता र जवाफदेहिता सुदृढ गर्न महत्वपूर्ण योगदान गरेको छ।

उद्यम विकास (मेड्पा कार्यक्रम) तर्फ

१. वडा नं २ र ५ मा ५१ जना सहभागीहरुलाई ८ दिने उद्यमशिलता विकास तालिम सञ्चालन गरी उद्यम विकास तथा वस्तु बजारीकरणको बारेमा जानकारी गराएको ।

२. वडा नं २ र ५ का ४० जना सहभागीहरुलाई १ महिने बास निगालाका फर्निचर बनाउने सीप विकास तालीम संचालन गरी सम्पन्न गरेको ।

कर्ण सिंह [illegible]

गाउँपालिका अध्यक्ष

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

पञ्जिकरण तथा समाजिक सुरक्षा शाखा तर्फ

- शिवनाथ गाउँपालिका पजिकरण सेवा इकाइले व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्दै नागरिकलाई सहज, छिटो र गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्दै आएको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी कार्यहरू नियमित रुपमा सम्पन्न गरिएको छ।
- आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा सवैभन्दा वढी जन्म दर्ता (४६६) भएको देखिन्छ भने मृत्यु दर्ता १४९, विवाह दर्ता २२७ तथा सम्वन्ध विच्छेद दर्ता १ वटा भएको छ। वसाईंसराइतर्फ ६ परिवारका ८ सदस्य गाउँपालिकामा सरि आएका छन् भने ५५ परिवारका २०६ सदस्य अन्यत्र वसाइँसराइ गएका छन्।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता र वालपोषण भत्ता पहिलो त्रैमासिकमा जम्मा रु. १,९३,५४,४०९ भुक्तानि गरियो।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता र वालपोषण भत्ता दोस्रो त्रैमासिकमा जम्मा रु. १,९३,६१,७०९ भुक्तानि गरियो।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता र वालपोषण भत्ता तेस्रो त्रैमासिकमा जम्मा रु. १,९०,८६,८६२ भुक्तानि गरियो।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता र वालपोषण भत्ता चौथो त्रैमासिक भुक्तानि गर्न वाकि
- नियमित रुपमा सेवा इकाई बाट वैंक खाता खोल्ने,परिवारिक विवरण,संरक्षक जस्ता अन्य सवै प्रकारका सिफारिसहरु गारिएको
- नयाँ लाभ ग्राहिको खाता नम्वर व्याक्तिगत विवरणमा अपडेट गरेको ।
- घटना दर्ता र सामाजिक सुरक्षा सम्वन्धि वडा गाउ टोलमा गएर पञ्जीकरण सप्ताह जस्ता सन्देश मुलक सुचना दिइएको छ।
- सवै किसमका वडा बाट हुने काम घटना दर्ता र सामाजिक सुरक्षा सम्वन्धि आवश्यक परिआएका व्याक्तिको काम पालिकावाट गरिदिने ।
- सामाजिक सुरक्षा र वालपोषण भत्ता पाउने व्याक्तिको विवरण सुदृढिकरण गरिएको
- जन्म, मृत्यु, विवाह तथा वसाइँसराइ दर्ताको अभिलेखीकरण व्यवस्थित रुपमा भइरहेको।
- सामाजिक सुरक्षा तथा वालपोषण भत्ता वितरण कार्य समयमै सञ्चालन भएको ।
- लाभग्राहीको विवरण अद्यावधिक तथा प्रमाणीकरण कार्य भइरहेको।

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

CamScanner

कर्ण सिह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

रोजगार सेवा केन्द्र तर्फ

१. यस गाउँपालिकामा रहेको रोजगार सेवा केन्द्रको लागि चालू आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा रु ३३ लाख ७२ हजार बजेट विनियोजन गरिएकोमा उक्त बजेटमा स्थानिय तहले १०० प्रतिशत बजेट साझेदारी गरी प्रत्येक वडाहरुमा एक/एक वटा विकास निर्माण आयोजनाहरु कार्यान्वयनमा रहेका छन जसमा ६० जना बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई १०० दिनको रोजगारीमा संलग्न गराईएकोमा एक वटा आयोजनाको भुक्तानी भई ५ वटा आयोजनाहरु भुक्तानीको क्रममा रहेका छन ।

२. बेरोजगार व्यक्तिहरुको तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्ने कार्य सम्पन्न गरी चालु आ.व.मा १२ जना व्यक्तिहरुलाई वैदेशिक रोजगारीमा पुनःश्रम स्वीकृतिमा सहजीकरण गरिएको छ ।

विविध तर्फ

१. कमजोर आर्थिक अवस्था भएका दिर्घ रोगी र विपदको जोखिममा रहेका परिवरलाई कार्यविधि अनुसार निवेदनका आधारमा राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलव्ध गराइएको छ ।

२. प्राविधिक शिक्षा हासिल गर्ने विपन्न परिवारका व्यक्तिहरुलाई प्राविधिक छात्रवृत्ति उपलव्ध गराईएकोछ ।

३. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा न्यायीक समिति मार्फत गाउँपालिका भित्र जम्मा मुद्दा संख्या ४ वटा जस अन्तर्गत मिलापत्र मुद्दाहरुको संख्या ३ र मेलमिलाप हुन बाकीं रहेको संख्या १ रहेको छ।

४. न्यायीक समितिले वडा नं. १ देखि वडा नं. ६ सम्मका २८ जना मेलमिलापकर्ता हरुलाई कानुनी तथा मेलमिलाप सम्बन्धी ३ दिने पूर्नताजगी तालिम सम्पन्न गरिएको छ ।

५. सार्वजनिक खरिदलाई व्यवस्थित गर्न नेपाल सरकारले तयार पारेको सार्वनजिक खरिद व्यवस्थापन प्रणाली **PAMS-V2** को पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन गरिएकोछ ।

६. आगामि ४ वर्षको लागि गाउँपालिकाको आवधिक योजना निर्माण कार्य सम्पन्न भईसकेको छ सो आवधिक योजनाले गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनहुने योजना छनौंटमा सहजता ल्याउने विश्वास लिएईकोछ ।

७. गाउँपालिकावाट विपन्न घरपरिवार हरुलाई लाई क्षतिपूर्ति स्वरुप राहात वितरण गराएको छ ।

८. विपद पूर्व तयारीको लागि आवश्यक सामाग्रीको खरिद गरी तयारी अवस्थामा राखिईएको छ।

९. आपतकालिन केन्द्र संचालनमा आवश्क पहल गरिईएकोछ ।

कर्ण सिह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

सभाका सदस्य महोदय,

अब म अगामि आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ मा शिवनाथ गाउँपालिकाले अवलम्वन गर्ने नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु।

"कृषि,उद्योग,पर्यटन,रोजगार र शिक्षा - समृद्ध शिवनाथ बनाउने हाम्रो सदिच्छा"

नेपालको संविधान २०७२ बमोजिम विद्यमान संघीय ऐन तथा कानुन, प्रदेश ऐन कानुनसंग नवाझिने गरी स्थानीय तहलाई आवश्यक पर्ने संविधानको अनुसूची ८ वमोजिम स्थानीय कानुन निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमः-

सामाजिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

शिक्षा तर्फ

१. शिवनाथ गाउँपालिका भित्र गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चितताका लागि चालू शैक्षिक सत्रभरी अभियानका रुपमा वालविकास कक्षादेखि माध्यमिक तहसम्म शैक्षिक सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछन्।

२. उपरोक्त अभियान अन्तर्गत प्रारम्भिक बालविकास तह आधारशिलाका रुपमा रहने भएकाले प्रारम्भिक वालविकासका सहजकर्ताहरुको लागी क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु चलाइनुका साथै कक्षाकोठाहरुमा अनिवार्य रुपले रङ्गरोगन तथा आधारभूत विषयमा भित्तेलेखनको कार्यमा निरन्तरता दिइनेछ।साथै आधारभूत र माध्यमिक तहका शिक्षकको लागि क्षमता विकास तालिम पनि सञ्चालन गरिनेछ।

३. एउटा सवल शिक्षक बाट नै वालवालिकाहरुले गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्त गर्न सक्छन भन्ने अभिप्रायले कक्षाकोठा शिक्षणमा सुधार ल्याउन (Focus on Classroom Teaching) कक्षाकोठाको प्रभावकारी शिक्षणमा वढी केन्द्रित गरिनेछ।

४. विद्यालयमा गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरु/कर्मचारीबाट समय समयमा नियमित अनुगमन र निरीक्षण गर्ने कार्य वर्षभरी नियमित चक्र (Cycle) का रुपमा चलाइनेछ।

५. शिक्षकको पढाउने शैलीमा परिवर्तन ल्याउन तथा निजलाई आफ्नो कार्यप्रति थप जवाफदेही र उत्तरदायी वनाउन प्रत्येक शिक्षकलाई एक–एक वटा शिक्षक डायरी (Teacher Diary) उपलब्ध गराइनेछ र सोको प्रभावकारी प्रयोगको लागि सम्बन्धित विद्यालयका प्रधानाध्यापकबाट नियमित रुपमा अनुगमन गर्ने र पालिकाबाट समेत सोको अनुगमन हुने गरी नियमित निगरानी गरिनेछ।

६. गाउँपालिका भरीका विद्यालयहरुमा हाल जटिल रुपमा देखिएको शिक्षक व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यलाई मूर्तरुप दिन गाउँ शिक्षा योजना कार्यदलले दिएको सुझावलाई कार्यान्वयन गर्ने गरि गाउँपालिका क्षेत्रभित्र शिक्षकको पदस्थापन विद्यार्थी संख्याका आधारमा गरिनेछ।

७. शिक्षामा परिवर्तनको लहरलाई आत्मसात गर्दै हाल यस पालिकाका विद्यालयहरुमा देखिएको मुख्य शैक्षिक समस्या समाधान गर्न र सबैको हातेमालोमा शैक्षिक क्षेत्रको सुधार सम्भव गर्न तथा समृद्ध

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

शिवनाथ निर्माणका लागि हाम्रो शिवनाथ हामी बनाउँछौं भन्ने अभिप्रायले एक शैक्षिक सुधार तथा व्यवस्थापन कार्यविधि मार्फत बैज्ञानिक रुपले शिक्षक र विद्यालय व्यवस्थापन गरिनेछ।

८. स्थानीय पाठ्यक्रम कक्षा १ देखि ८ सम्म लागू भईसकेको परिप्रेक्ष्यमा पाठ्यपुस्तक लेखनतर्फ विषय विज्ञ र अनुभवी शैक्षिक प्रबुद्धव व्यक्तित्व लगायतको सहभागितामा कक्षा ४–५ को स्थानीय सन्दर्भ सामग्री लेखन कार्यदल गठन र प्रवोधीकरण गरिनेछ।

९. आधारभूत तह कक्षा ८ को बार्षिक परीक्षा पालिकास्तरमा विद्यार्थीको नजिक पायक पर्ने विद्यालयमा परीक्षा केन्द्र रहनेगरी उक्त विद्यालयमा केन्द्राध्यक्ष र निरीक्षक नियुक्त गरी मर्यादित तवरले परीक्षा सञ्चालन गरिनेछ।

१०.शिक्षकको प्रश्नपत्र निर्माणको क्षमता विकासका लागि कार्यशाला सञ्चालन गरिनेछ।

११.प्रत्येक विषय,तह र प्रकारका शिक्षकहरुलाई शैक्षिक सामग्री निर्माण सम्वन्धी तालिम,एकीकृत पाठ्यक्रम सम्बन्धी तालिम, ICT सम्बन्धी तालिम,विभिन्न विषयको तालिम तथा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु शैक्षिक सत्रभरी नियमित रुपमा सञ्चालन गरिनेछ।

१२.शैक्षिक क्षति न्यूनीकरण गर्न आधारभूत तहको कक्षा १ देखि ३ सम्ममा पुर्णतःविद्यार्थी कार्यसञ्चिकाको प्रयोग र पूर्णतःकार्यान्वयन गरिनेछ।

१३.शिक्षकहरुको कक्षा अवलोकनको कार्यमार्फत पठनपाठनमा थप सहजीकरण गर्न पालिकास्तरमा रोष्टर समूह निर्माण गरी कार्ययोजनाका साथ बर्षभरी सुपरीबेक्षण गरिनेछ।

१४.विद्यार्थीहरुको प्रतिभा उजागरका लागि पालिका स्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलापहरु अन्तरगत माध्यमिक तहको वक्तृत्वकला र आधारभूत तहको हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता र थप सिर्जनात्मक क्रियाकलापहरु सञ्चालन तथा उत्कृष्ट हुने विद्यार्थी र विद्यालयहरुलाई सम्मान समेत गरिनेछ।

१५.खेलकूदमा उत्कृष्ट हुने खेलाडी प्रतिभालाई थप हौसला प्रदान गर्न पालिकाबाट जिल्ला,प्रदेश र राष्ट्रिय स्तरमै खेल खेल्न प्रोत्साहन गरिनेछ।

१६.सुचना तथा सञ्चार प्रविधिको पहुँच र सुविधा पुगेका विद्यालयहरुमा अधिकतम रुपमा सुचना तथा सञ्चार प्रविधिका साधनहरु प्रयोग गरी विद्यार्थीको सिकाई उपलब्धिमा सुधार गर्दै विद्यालयले गर्ने सम्पुर्ण कामहरुमा कम्प्युटर प्रविधिको प्रयोग गर्दै IEMIS मा आधारित तथ्याकं राख्न शुरु गरिनेछ।

१७.विद्यार्थीहरुको पढ्ने वानीको विकास गर्न तथा पठनपाठनमा सुधार ल्याउन अभिभावकहरुवाट आफ्ना नानीवावुहरुलाई नियमित रुपमा विद्यालय पठाउने र गृहकार्यको अनिवार्यता सहित बिहान साँझ उनीहरुको पढाइको निगरानी नियमित रुपमा गर्ने गरी प्रतिवद्धता गराईनेछ।

१८.शिक्षाका महत्वपुर्ण विषयहरुमा छलफल तथा प्रगति समीक्षा गर्न नियमितरुपमा पालिका स्तरमा समयसमयमा वस्ने प्रधानाध्यापक वैठकमा सहभागीलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ ।

१९.शिक्षा क्षेत्रमा भित्रिएका नविनतम् प्रविधिको उच्चतम उपयोग गरी संचार तथा सुचना प्रविधिको सञ्जाल मार्फत सम्पर्क स्थापित गरिनेछ।

२०.विद्यार्थी भर्ना कार्यक्रमलाइ शैक्षिक सत्र सूरु हुनु भन्दा एक महिना पहिले देखी नै प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ तथा सो अवसरमा पालिकाको तर्फवाट प्रत्येक विद्यालयमा पुगी आमभेला बोलाई प्रत्येक अभिभावकले आफ्ना वालवालिकाहरु विद्यालयमा भर्ना गरेको सुनिश्चित गर्ने.

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष १५

CamScanner

२१. [illegible] गरिनेछ।

२२. विद्यालय व्यवस्थापन समितिका [illegible] विद्यालयको विकासको [illegible] गरिनेछ।

२३. विद्यालय एक शैक्षिक संस्था भएकाले शिक्षक र विद्यार्थीहरु नियमित पोशाकमा र समयमै विद्यालयमा उपस्थित हुने तथा विद्यालय हाताभित्र र बाहिर विद्यालय समयमा अमर्यादित क्रियाकलाप हुन नदिने र यस्तो गर्नेलाई कानुन अनुसार कारबाही गरिनेछ।

२४. विद्यालयहरुमा मोबाइल फोनको अनावश्यक प्रयोगको अवस्था अन्त्य गर्दै मोबाइल फोनको प्रयोगबारे विशेष आचारसंहिता बनाइ मापदण्ड लागू गरिनेछ।

२५. विज्ञान प्रयोगशालाको सुविधा भएका विद्यालयहरुमा उक्त विषय शिक्षणसँग सम्बन्धित प्रयोगशालाका सामग्री अनिवार्य प्रत्येक विद्यार्थीलाई विज्ञानको छुट्टै प्रयोगात्मक अभ्यास पुस्तिका तथा प्रयोगशाला आचारसंहिता बनाइ पालना गरी एकरुपता हुनेगरी लागू गरिनेछ।

२६. पुस्तकालयको सुविधा भएका विद्यालयहरुमा पुस्तकालय कार्डको प्रयोग,प्रत्येक विद्यार्थीलाई पुस्तकको उपलब्धता र सुरक्षित प्रयोग तथा आचारसंहिता बनाइ पालना गरी एकरुपता हुनेगरी लागू गरिनेछ।

२७. प्रत्येक शिक्षकलाई परिचय पत्र तथा विद्यार्थीलाई परिचय पत्र अनिवार्य गराइनुका साथै विद्यालयलाई शैक्षिक क्यालेन्डर बनाउन निर्देशन गरिनेछ।

२८. विद्यालयमा दिवा खाजालाई थप व्यवस्थित र व्यवस्थित गरिकाले निरन्तरता दिइनेछ।साथै विश्व खाद्य कार्यक्रमको समन्वय तथा प्राविधिक सहयोग र गाउँपालिकाको लागत सहभागितामा स्थानीय कृषि उत्पादनलाई विद्यालय दिवा खाजा सित जोड्दै सो सम्बन्धी थप दिग्दर्शन बनी कार्यविधि मार्फत व्यवस्थापन गरिनेछ।

२९. विद्यार्थी संख्या न्यून भएका विद्यालयहरुमा बहुकक्षा शिक्षण पद्धतिबाट अध्ययन गर्ने वातावरणको सृजना गर्दै गाउँपालिकाको विद्यालयहरु विद्यालय मर्ज गर्ने रणनीति लिइनेछ ।

३०. गाउँपालिका भित्रको एक मात्र क्याम्पसलाई थप व्यवस्थित गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ।

३१. प्राविधिक विद्यालयलाई थप सुदृढीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

३२. गाउँपालिकाबाट सञ्चालन गरिने शैक्षिक कार्यक्रमहरुलाई शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार ल्याउने गरी सञ्चालन गरिनेछ ।

३३. नयाँ शिक्षा नीतिले तोकेका कार्यक्रम कार्यान्वयनमा बढी जोड दिइनेछ।

३४. सामुदायिक शिक्षा प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाउन शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीहरुको सेवा, सुविधा, क्षमता विकास र उत्प्रेरणामा क्रमिक अभिवृद्धि गरिनेछ।

संस्कृति तर्फ

१. गाउँपालिकालाई खुला सांस्कृतिक संग्रहालयको रुपमा विकास गर्ने पूर्वाधार निर्माणमा स्थानीय वास्तुकला, मूर्तिकला तथा चित्रकलाजस्ता सांस्कृतिक पहिचान र मौलिकता झल्किने प्रतीकहरु समावेश गरी निर्माण गरिनेछ।

२. गाउँपालिकाभित्र बोलिने विभिन्न जातजातिका मातृभाषाहरूको संरक्षण गर्दै ती भाषाहरूको लिपि तथा व्याकरण लेखन र प्रकाशन गर्ने नीति अवलम्वन गरिनेछ।

३. गाउँपालिकाभित्र आयोजना हुने मेला, महोत्सव तथा सांस्कृतिक कार्यक्रमहरूमा विविध जातीय भेषभूषा, कला, साहित्य र संगीत लगायतका सांस्कृतिक झाँकीहरूको प्रदर्शन गर्ने नीति अवलम्वन गरिनेछ।

४. स्थानीय कला, संस्कृतिको संरक्षण तथा सम्वर्द्धनलाई निरन्तरता दिँदै सांस्कृतिक विविधतालाई गाउँपालिकाको पहिचान र गौरवको रूपमा स्थापित गरिनेछ।

युवा तथा खेलकुद तर्फ

१. "एक वडा, एक खेलमैदान" को नीतिलाई निरन्तरता दिँदै विभिन्न खेलहरूका लागि खेलकुद मैदान लगायतका खेल पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मतसम्भार गरिनेछ। गाउँपालिकाको गौरवका रूपमा रहेका खेलकुद प्रतियोगिताहरू आयोजना गर्न सहकार्य र साझेदारी गरिनेछ।

२. विषयगत खेल पुरस्कार राशीहरू स्थापना गरी दिगो व्यवस्थापन गर्दै लैजाने नीति अवलम्वन गरिनेछ।

३. युवा उद्यमशीलता विकासका कार्यक्रमहरूमार्फत युवालाई "विदेश हैन व्यवसाय" भन्ने भावना जागृत गराई स्वरोजगारउन्मुख बनाइनेछ। वैदेशिक रोजगारवाट फर्केका युवाहरूले आर्जन गरेको ज्ञान र सीपलाई गाउँपालिकाको स्थानीय आर्थिक विकास योजनासँग आवद्ध गरी उद्यमशीलता विकासमा उपयोग गरिनेछ।

४. युवा वेरोजगारी न्यूनीकरणका लागि सरकारी, गैरसरकारी, सहकारी तथा निजी क्षेत्रको समन्वय र सहकार्यमा सीप तथा उद्यमशील क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।

५. विभिन्न किसिमका दुर्व्यसनमा परेका युवाहरूलाई निरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक र उपचारात्मक कार्यक्रमहरूमार्फत दुर्व्यसनमुक्त गराई समाजमा पुनःस्थापनाको प्रवन्ध मिलाइनेछ।

लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्वन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. लैङ्गिक विभेद अन्त्य गर्दै महिला, वालवालिका, अल्पसङ्ख्यक, भूमिहीन, अतिगरिव, दलित र सामाजिक वहिष्करणमा परेका वर्गका लागि उत्थानशील कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ। गाउँपालिकाको वजेट तथा कार्यक्रममा लैङ्गिक परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

२. "हिंसामुक्त गाउँपालिका हाम्रो पहिचान" अभियान सञ्चालन गरी सवै प्रकारका हिंसाविरुद्ध शून्य सहनशीलता नीति अवलम्वन गरिनेछ। हिंसापीडित महिला तथा वालवालिकाका लागि एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र स्थापना गरी पारिवारिक हिंसावाट पीडितको संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

३. दलित तथा शिल्पी समुदायले परम्परागत रूपमा अपनाउँदै आएका पेशालाई व्यावसायिक उद्यमको रूपमा विकास गर्न पुँजि लगानी सहयोग गरिनेछ। महिला उद्यमशीलता विकासका लागि महिलाद्वारा प्रवर्द्धित व्यवसायमा निश्चित प्रतिशत कर छुटको व्यवस्था गरिनेछ।

४. गर्भवती महिलाहरूका लागि आमा सुरक्षा कार्यक्रम र नवजात शिशुका लागि पोषण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। अपाङ्गता सहायता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ। ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र वडास्तरवाटै उपलव्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ।

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

५. आ.व. २०८३/०८४ भित्र गाउँपालिकाका बाँकी सबै वडाहरूलाई बालमैत्री वडा घोषणा गर्ने कार्य सम्पन्न गरिनेछ। बालविकास केन्द्रहरूको भौतिक पूर्वाधार स्तरोन्नति गरिनेछ। गाउँपालिका तथा वडास्तरीय बाल क्लब सञ्जाललाई प्रभावकारी रूपमा परिचालन गरिनेछ।

६. विकासका कार्यक्रमहरूमा टोल विकास संस्थाहरूलाई प्रभावकारी रूपमा सहभागी गराई सघन परिचालन गरिनेछ।

७. लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गरिनेछ।

८. बालबालिकाको अधिकार संरक्षण,प्रवर्द्धन र सहभागिता सुनिश्चित गर्दै बालमैत्री स्थानियतह प्रवर्द्धन गरिनेछ ।बाल संरक्षण शिक्षा,स्वास्थ्य,पोषण तथा हिंशामुक्त वातावरण निर्माणका लागि सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरुसंग समुन्वय तथा सहकार्य गरी अगाडी बढिनेछ ।

स्वास्थ्य तर्फ

१. गाउँपालिकाको पहलमा पूर्ण संस्थागत सुत्केरी गाउँपालिका र सुन्य होम डेलीभरी गराउन ६ वटै वडा भित्र दक्ष जनशक्ती सहितको प्राविधीक सेवा उपलव्ध गराई १८ वटा सुरक्षित प्रसुती सेवा केन्द्र स्थापना गरीएको छ ।साथै गर्भवतीलाई कोसेली कार्यक्रम सन्चालन गरि पालिका भित्रका ६ वटै वडा लाई पूर्ण संस्थागत सुत्केरी पालिका घोषणा तथा दिगोपना सुनिश्चततता गर्ने लक्ष्य राखिएको छ ।

२. स्वास्थ्य सेवालाई थप प्रविधिमैत्री बनाउनका लागि आधुनिक मेशिन तथा उपकरणहरुको संचालन गर्न सम्पुर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरुमा विद्युतको व्यवस्था गरिने छ । साथै बर्थिङ सेन्टरहरुलाई मर्ज गरी थप व्यवस्थीत गर्ने कार्य अगाडी बढाईने छ ।

३. पोषण सेवालाई व्यवस्थित गर्न ६ वटै वडाहरुमा पोषण सचेतना प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

४. परिवार नियोजन सेवालाई व्यवस्थित गर्न जनचेतना फैलाइ र सि पि आर बढाइने छ ।

५. पेपरलेस स्वास्थ्यसेवा व्यवस्थापन तथा सुचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न ७ वटै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा ल्यापटप, प्रिन्टर तथा ईन्टरनेटको व्यवस्था गरी प्रविधिमैत्री संस्था बनाई संस्था प्रमुखहरुलाई तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।

६. वडा नं.१,२,४ र ५ का स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई स्तरोन्नती गर्नका लागि भवन तथा अन्य भौतिक पूर्वाधारहरुको व्यावस्था गरिनेछ।

७. कुपोषण भएका बालबालिकाहरुको पहिचान तथा पोषण लेखाजोखा अभियान सञ्चालन गरि ६ वटै वडाहरुलाई पोषणमैत्री वडा घोषणा गरिनेछ ।

८. गर्भवती महिलाहरुलाई गाउँ टोल बस्तीमै भिडियो एक्सरे सेवा उपलव्ध गराईनेछ।साथै भिडियो एक्सरे सेवालाई विस्तार गर्न आवश्यक वजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।

९. महिला स्वयमसेविकाहरुलाई सम्मान कार्यक्रम तथा पुर्ण खोपयुक्त वडा, पालिका घोषणा तथा दिगोपना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

१०. महिलाहरुको स्वास्थ्य लाई मध्यनजर गरी औद्योगिक मुखको बयान्सार पता लगाउने समयमा शिविर संचालनलाई निरन्तरता दिईनेछ।

११. शिवनाथ आँखा उपचार केन्द्रबाट प्रदान गरीने सेवालाई निरन्तरता प्रदान गरी गाउँपालिकाका विभिन्न टोल बस्ती, विद्यालय र स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरुमा आँखा शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।

१३.हाल २४ घण्टा स्वास्थ्य सेवा संचलान गरीरहेका शर्मोली स्वास्थ्य चौकी, उदयदेव स्वास्थ्य चौकी, श्रीपुर आ.स्वा.से.के. र उदयदेव आ.स्वा.से.के. हरुलाई निरन्तरता दिई अन्य संस्थाहरुमा सेवा विस्तार गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।

१४.पालिका केन्द्रमा निर्माणाधिन रहेको १० शैय्याको अस्पताललाई निर्माण सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याईने छ ।

१५. स्थानिय तहमा स्वास्थमा करार कर्मचारीको मनोबल उच्च राख्न समय सापेक्ष उचित पारिश्रमिकको ब्यवस्था गरिनेछ ।

१६.स्वास्थ्य सेवा लाई गुणस्तरिय बनाई थप प्रभावकारी बनाउन बर्थिङ सेन्टरहरुको स्तरोन्नती तथा पून:संरचना गरिनेछ।

१७.श्रीपुर आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा संचालनमा रहेको स्मार्ट हेल्थ कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै थप संस्थाहरुमा विस्तार गरिनेछ ।

१८.दीर्घकालिन रोगहरु जस्तै क्यान्सर, क्षयरोग, कुष्ट रोग न्युनिकरण अभियानका लागि घरधुरी स्वास्थ्य परिक्षणको व्यवस्था गरिनेछ।

१९.गर्भवती तथा जटिल सुत्केरी महिलाहरुलाई नि:शुल्क एम्बुलेन्स सेवा लाई निरन्तरता दिइने छ।

आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

उद्योग तथा पर्यटन तर्फ

१. साना उद्योग व्यवसाय दर्ता, नवीकरण, स्थानान्तरण तथा नामसारीजस्ता प्रशासनिक प्रक्रियाहरू सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी सरलीकरण गरिनेछ। लगानीमैत्री नीति तथा औद्योगिक पूर्वाधार सुदृढीकरण गर्दै उद्योग तथा पर्यटन विकासको नीति अवलम्बन गरिनेछ।

२. स्वदेशी कच्चा पदार्थमा आधारित साना तथा मझौला उद्योगहरूलाई उत्पादन स्थलसम्म सडक पूर्वाधार तथा विद्युतीकरणको पहुँच पुर्‍याइनेछ। शिवनाथ गाउँपालिकामा रहेको जातो खानीको औद्योगीकरण प्रवर्द्धन तथा पहुँच मार्ग विस्तार गरिनेछ।

३. वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त रेमिटयान्सलाई व्यावसायिक तथा उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्ने वातावरण निर्माण गर्न विशेष पहल गरिनेछ।

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

[illegible]

CS CamScanner

११. समुदायहरूको समान सहभागिता सहित खोला- खोल्सी, पोखरी , मुहन, कुवा, नौला लगायत पानीका स्रोतहरूको सरक्षण, सम्वर्धन र व्यवस्थापन सम्बन्धि विभिन्न गतिविधिहरु सञ्चालन गरिनेछन् । जस अन्तर्गत जलवायु उत्थानसिल खानेपानी तथा सरसफाइ र वहुपयोगी क्षेत्रका योजनाहिरु कार्यान्वयन गरीनेछन ।

१२. सुदृढ क्षमता र सक्षम अवस्थाको लागि सम्वन्धित पक्षहरू (निजी क्षेत्र, सहकरी ,सामुदायिक संस्था तथा कृर्षी समुहहरु, सामुदायिक वन समुहहरु, नागरिक समाज , कविलयती तथा निजी वन समुह हरु, खानेपानी तथा सिंचाइ उपभोक्ता समितिहरु) सँग कुशल ज्ञान साझेदारी तथा क्षमता विकास गरी समावेशी सुशासन कायम गर्दै लगिनेछ।

वातावरण,जलवायु परिवर्तन तर्फ

१. वन विनाश र क्षयीकरण रोक्दै वनको संरक्षण, व्यवस्थापन र वृक्षारोपण गरिनेछ। **"हराभरा वन शिवनाथको धन"** अवधारणा विकास गरिनेछ ।

२. नाङ्गा डाँडाहरूमा क्रमिक रूपमा वृक्षारोपण गरिनेछ। प्रत्येक जनप्रतिनिधिले सार्वजनिक स्थलमा कम्तिमा २ विरुवा रोप्ने अनिवार्य गर्ने नीति लिइनेछ।

३. जनताको माग र आवश्यकताका आधारमा विरुवा वितरण गरिनेछ । प्रत्येक घरमा एउटा फलफूल विरुवा रोपण कार्यक्रम लागू गरिनेछ ।

४. विपद् वाट जोगिन विभिन्न जन चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । बाढी, पहिरो र आगलागी पीडितलाई राहत वितरण गर्ने नीति लिइनेछ ।

५. जलवायु अनुकूलन कार्यक्रम, पहिरो नियन्त्रण र जैविक विविधताको संरक्षणका लागि आवश्यक अध्ययनका आधारमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

६. वातावरण तथा जैविक विविधताको संरक्षणमा गाउँपालिका भित्रका रेडक्रस, अन्य संघसंस्था, समूह र युवा क्लवहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि गर्न विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ।

सहकारी तर्फ

१. सहकारी संस्थाहरुको संस्थागत सुशासन प्रवर्द्धन गर्दै निच्छेपकर्ताहरुको हित संरक्षणका लागि अनुगमनलाई प्रभावकारी तुल्याइनेछ।

२. **“गाउँ गाउँमा सहकारी, घर घरमा रोजगारी”** भन्ने नारालाई सार्थकता प्रदान गर्न स्थानीय सहकारी ऐन मार्फत र स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भइसकेका सहकारी संस्थाहरू र दर्ता हुन आउने संस्थाहरूको संचालन, नविकरण, नियमन र खारेजी गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ।

३. उत्पादनमूलक सहकारीहरुको स्थापना गरिएमा विँउपूजी लगानीको रुपमा सहयोग उपलब्ध गराइने र वार्षिक उत्पादनका अनुदान दिने नीति लिइनेछ।

४. गाउँपालिका भित्र स्थापना हुने कृषि समूह निजी फर्म र सहकारीहरुको दर्ता तथा कार्य क्षेत्र अनुमति जस्ता विषयहरुलाई व्यवस्थित ढंगले अघि बढाइनेछ।

कर्ण सिह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

५. सहकारीमा संलग्न सरोकारवालाहरुको पहुँच अभिवृद्धिको लागि सहकारी र निजी क्षेत्र [illegible] कृषि बिउबिजन, रसायनिक मल लगायतका कृषिसँग सम्बन्धित सामाग्रीहरु बिक्री गर्ने [illegible] समन्वय गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ।

न्यायीक समिति तर्फः-

१. मेलमिलाप केन्द्रलाई थप प्रभावकारी तथा व्यवस्थित बनाई अगाडि बढाइनेछ। गाउँपालिकामा सूचिकृत मेलमिलापकर्ताहरुको माध्यमबाट स्थानीय विवादका विषयहरु न्यायीक समितिमार्फत नै समाधान गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ।

२. न्यायिक इजलासलाई व्यवस्थित गर्न एक कर्मचारी सहितको न्यायिक इजलास कक्ष गठन गर्दै स्थानीय तहमा न्यायसम्पादनलाई चुस्त दुरुस्त र अनुमानयोग्य तुल्याउन आवश्यक रणनीति तथा कार्यनीति अवलम्बन गरिनेछ।

३. न्यायिक समितिको संस्थागत सुदृढीकरण गरिनेछ। समितिमा कार्यरत पदाधिकारी तथा जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि पुनर्ताजगी तालिम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ।

४. न्यायीक समितिको कामकारवाहीलाई थप प्रभावकारी बनाउन अन्य स्थानीय तहमा अध्ययन भ्रमणको व्यवस्था गरिनेछ।

५. न्यायीक समितिको काम कारवाहीलाई पारदर्शी र जनमैत्री बनाउन सूचना प्रविधिको उपयोग गरी अभिलेख व्यवस्थापन सुदृढ गरिनेछ।

६. मेलमिलाप तथा वहुसरोकारवाला द्धन्द्ध रुपान्तरणका लागि दक्ष जनशक्तिको उत्पादन तथा परिचालनका लागि प्राकृतिक श्रोत द्वन्द्ध रुपान्तरण केन्द्रसंग समन्वय गरी साकुरा समुह अन्तर्गत समाधान गरिनेछ ।

७. सभावाट हालसम्म निर्माण भएका ऐन कानूनहरुलाई संग्रहित गरी स्थानीय कानून संग्रह प्रकाशन गरिनेछ ।

सुशासन सार्वजनिक सेवा क्षमता विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. आर्थिक तथा प्रशासनिक अनुशासन कायम गर्न बाँकी बक्यौता, पेश्की र बेरुजु लगत विवरण अद्यावधिक गरी कडाइका साथ असुलउपर एवम् फछ्र्यौट गरिनेछ। सार्वजनिक खर्चलाई वैज्ञानिक, अनुमानयोग्य र नतिजामुखी वनाउन मध्यकालीन खर्च संरचना (MTEF) पद्धति प्रयोगमा ल्याइनेछ।

२. प्रत्येक महिनाको आय/व्ययको मासिकेवारी गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयको सूचनापाटी र वेवसाइटमा नियमित प्रकाशित गरिनेछ। भ्रष्टाचार, अपारदर्शिता तथा ढिलासुस्तीमा शून्य सहनशीलताको नीति अख्तियार गरी प्रत्येक वडा कार्यालय र सार्वजनिक स्थानमा सुझाव पेटिकाहरु राखिनेछ।

३. गाउँपालिकावाट प्रवाह हुने योजना, लेखा, नक्सा, राजस्व लगायत सबै सेवाहरुमा सफ्टवेयर निर्माण गरी कागजरहित विद्युतीय प्रणाली लागू गरिनेछ। "हाम्रो गाउँपालिका" मोबाइल एप्समार्फत वडापत्र, सूचना र गाउँपालिकाको प्रोफाइल सार्वजनिक गरिनेछ। साथै फ्री वाइफाइ जोन नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।

४. गाउँपालिकाको सुरक्षा सुदृढ गर्न वडाका विभिन्न स्थान, पर्यटकीय-स्थल तथा सुरक्षा संवेदनशील क्षेत्रहरुमा सीसीटीभी क्यामेरा जडान गरिनेछ।

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

५. जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको सीप र क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम, गोष्ठी तथा अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्यक्रमलाई परिणाममुखी बनाइनेछ। मानव संसाधनको कमी भएका क्षेत्रमा सम्बन्धित विषयका विज्ञहरूलाई सहजकर्ता वा विशेषज्ञको रूपमा परिचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

६. आधारभूत वस्तु तथा सेवाको सहज आपूर्ति र गुणस्तर कायम गर्न उपभोक्ता सहभागितामा नियमित बजार अनुगमन गरिनेछ।

७. गाउँपालिकाभित्रका सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गाहरूको खोज तथा अध्ययन गरी अभिलेख राखी संरक्षण गरिनेछ।

८. गाउँपालिकाभित्र रहेका असङ्गठित क्षेत्रका मजदुरहरूको तथ्याङ्क सङ्कलन र अभिलेख व्यवस्थापन गरी निजहरूको रोजगार, सेवा सुरक्षा र हित प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

९. विपन्न र न्यून आय भएका घरपरिवार पहिचान गरी परिचयपत्र उपलब्ध गराई लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।

१०. संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र अन्य स्थानीय तहसँग आपसी सहकार्य र समन्वयका लागि अन्तरसमन्वय तथा सहकार्य नीति तर्जुमा गरिनेछ।

विपद तर्फ

१. विपद् बाट जोगिन विभिन्न चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। पूर्वाधार विकासका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्दा विपद् जोखिम संवेदनशीलतालाई केन्द्रविन्दुमा राखी डिजाइन तथा इस्टिमेट गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ। जलवायु अनुकूलन कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

२. "हरियो वन शिवनाथको धन" अवधारणा अन्तर्गत वन संरक्षणमा सबैको सहभागिता जुटाइनेछ। बढ्दो वन विनाशको नियन्त्रण, भूसंरक्षण तथा अग्निरेखा निर्माणमा विशेष जोड दिइनेछ।

३. वातावरण एवम् जैविक विविधताको संरक्षण, पहिरो नियन्त्रण र भूक्षय नियन्त्रणका लागि आवश्यक अध्ययनका आधारमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

४. जडीबुटीको संरक्षण, अध्ययन, अनुसन्धान तथा प्रविधि विस्तार गर्दै हर्बल गार्डेन प्रोत्साहन, नयाँ उद्योग स्थापना र व्यवसायीकरणमार्फत स्थानीय आय आर्जनमा वृद्धि गर्ने नीति अवलम्वन गरिनेछ।

५. घर भत्किएका तथा आगलागीपीडितहरूलाई राहत वितरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ। रेडक्रस तथा अन्य संघसंस्था, समूह र युवा क्लबहरूलाई विपद् व्यवस्थापनमा क्षमता अभिवृद्धि गर्न विशेष कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ।

६. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा वातावरण संरक्षणका सम्पूर्ण कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गरिनेछ।

७. विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई विकास योजनाको अभिन्न अंगका रूपमा अवलम्बन गर्दै पूर्वतयारी, उद्धार, राहत, पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माणका क्रियाकलापलाई व्यवस्थित गरिनेछ। साथै समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन प्रणालीलाई सुदृढ गर्दै सम्बन्धित निकायसँगको समन्वय तथा सूचना प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

८. जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा वातावरण संरक्षणलाई प्राथमिकता दिँदै महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा विपन्न वर्गमैत्री विपद् व्यवस्थापन प्रणाली अवलम्वन गरिनेछ। साथै विपद् प्रतिकार्य योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन गरिनेछ।

भौतिक पूर्वाधार विकास तर्फ

१. नेपाल विद्युत प्राधिकरणबाट राष्ट्रिय प्रसारणलाईन गापाको केन्द्रसम्म पुगी सकेकोले संघ सरकारसँग समन्वय गरी उक्त विधुतलाईनलाई सम्पुर्ण वडा भरी विस्तार गरि यथासिघ्र वत्ति बाल्ने तर्फ विशेष पहल गरिनेछ ।

२. प्रत्येक वडामा व्यवस्थित सडक सञ्जाल निर्माण गर्न सडकहरूको डिपिआर तयार गर्ने रणनीति ल्याउनुका साथै डिपिआर गरीएका सडकलाई थप व्यवस्थित वनाउने कार्यक्रम ल्याइनेछ।

३. खोलिएका ट्र्याकहरूको ग्रेड सुधार, मोड सुधार र चौडाइ वढाई १२ महिना सञ्चालन हुने नीति अवलम्वन गरिनेछ ।

४. यातायात गुरुयोजना (TMPT) वमोजिम प्राथमिकता निर्धारण भएका दन्नी देहीगडा, सकरा, दुवला करिडोर, कुलाकोट, जोलापानी लगायत सडकहरू निर्माण अगाडि वढाइनेछ ।

५. मुख्य सडकहरूको स्तरोन्नति संघ र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी सम्पूरक कोष र सडक वोर्डका कार्यक्रमहरु मार्फत अगाडि वढाइनेछ ।

६. हरित सडक, पर्यटन सडक र वातावरणमैत्री सडक निर्माणको नीति लिई सडकका दायाँवायाँ वृक्षारोपण गरिनेछ । विस्तार भएका सडकमा अनिवार्य सडक नाली व्यवस्थापन गर्ने कार्य अगाडी वढाईनेछ ।

७. भवन निर्माण मापदण्ड, निर्माण अनुमति र नक्सापास कार्यविधि यसै आर्थिक वर्षदेखि कार्यान्वयन गरिनेछ ।

८. २ नं. वडा कार्यालय भवन निर्माण यस आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरिनेछ र सवै वडा कार्यालयहरुको सेवा आफ्नै भवनबाट सुचारु गरिनेछ ।

९. उपभोक्ता समितिमार्फत सञ्चालित योजनाहरूको अनुगमन कडाइ गरिनेछ । सम्पन्न योजनामा पटकपटक वजेट माग गर्ने प्रवृत्ति निरुत्साहित गरिनेछ ।

१०. साझेदारी निकायहरूको खोजी गरी पूर्वाधार क्षेत्रमा लगानी भित्र्याउने र अधुरा सडक गन्तव्यमा पुर्‍याउने कार्य अगाडि वढाइनेछ ।

उर्जा तथा लघु जलविद्युत

१. गाउँपालिकालाई पूर्ण विधुतीकरणका लागि विद्युत प्राधिकरणसँग समन्वय गरी बाँकी क्षेत्रमा विद्युत विस्तार गरिनेछ ।

२. घरभित्रको धुवाँमुक्त अभियानलाई प्रभावकारी वनाइनेछ र वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

३. सार्वजनिक स्थानमा सौर्य वत्ती जडान गर्न पहल गरिनेछ र सौर्य ऊर्जाको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

CamScanner

४. नेपाल टेलिकमसँग समन्वय गरी वञ्चित भूभागमा टावर विस्तार र निर्माण भएका टावरहरुको क्षमता अभिवृद्धि गराउनका लागि पहल गरिनेछ ।

५. ईन्टरनेट सेवालाई गाउ बस्तीहरुमा सेवा विस्तारका लागि नेपाल दुरसञ्चार प्रधिकरण तथा अन्य सेवा प्रदायक कम्पनीहरुसंग आवश्यक पहल गरिनेछ ।

६. सबै वडा कार्यालय, शैक्षिक संस्था र स्वास्थ्य संस्थामा इन्टरनेट सुविधा जडान कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

७. पेपरलेस गाउँपालिकाको आधार तयार गरिनेछ । **"सबैका लागि सूचना र सञ्चार कार्यक्रम"** अन्तर्गत तीव्र गतिको इन्टरनेट सेवा लगायत गाउँपालिकाबाट प्रवाह गरिने सेवा छिटो, छरितो र पारदर्शी ढंगले प्रदान गर्न **"सूचना प्रविधिमैत्री गाउँपालिका"** बनाउने नीतिमा जोड दिइनेछ ।

८. सुर्नया गाड तथा अन्य खोलाहरुमा लघु जलविद्युत विकासका लागि संघ र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी सम्भाव्य स्थानको पहिचान गरिनेछ ।

९. ऊर्जा तथा सञ्चार क्षेत्रमा युवा उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गर्न तालिम र प्रोत्साहनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

कृषि तर्फ

१. बेमौसमी तरकारीको उन्नत बीउबिजन ८० प्रतिशत अनुदानमा वितरण गरिनेछ । धान, मकै र भटमासको उन्नत बीउ ८० प्रतिशत अनुदानमा वितरण गरिनेछ। अदुवा, बेसार तथा च्याउको वीउ व्यावसायिक किसानहरूलाई ८० प्रतिशत अनुदानमा वितरण गरिनेछ। रैथाने वालीहरूको बीउ संकलन गरी उत्पादनमा लगाइनेछ।

२. बेमौसमी तरकारी उत्पादन प्रवर्द्धन गर्न ९० प्रतिशत अनुदानमा प्लास्टिक छानो वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ। हिउँदे तथा बर्खे फलफूल विरुवा व्यावसायिक किसानहरूलाई ८० प्रतिशत अनुदानमा दोब्बर वितरण गरिनेछ।

३. अगुवा कृषकहरूलाई बेमौसमी तरकारी, फलफूल, च्याउ र गोठेमल व्यवस्थापनसम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिनेछ। सक्रिय अगुवा कृषकहरूलाई अन्तर भ्रमणको व्यवस्था मिलाइनेछ।

४. माटो परीक्षण तथा सुधार सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। वातावरण अनुकूल विरुवा रोपण कार्यक्रम ल्याइनेछ।

५. युवा स्वरोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत केरा खेती, बेमौसमी तरकारी उत्पादन तथा मौरीपालन व्यवसायको व्यवस्था मिलाइनेछ।

६. अन्न भण्डारणका लागि सिड बिन तथा सुपर ब्याग वितरण गरिनेछ। तरकारी, फलफूल र खाद्यान्न वालीको वाली संरक्षणका लागि आकस्मिक सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। अमेरिकन फौजी किरा नियन्त्रणका लागि विषादी खरिद गरी निःशुल्क वितरण गरिनेछ।

७. सक्रिय व्यावसायिक किसानहरूलाई कृषि सामग्री तथा उपकरण निःशुल्क वितरण गरिनेछ। फलफूल, तरकारी र खाद्यान्न बालीसम्बन्धी जानकारीका लागि लिफलेट तथा पम्पलेट वितरण गरिनेछ।

८. उत्कृष्ट व्यावसायिक किसानहरूलाई गाउँपालिकाबाट प्रोत्साहन तथा पुरस्कारको व्यवस्था मिलाइनेछ।

कर्ण सिंह साउद
गाउँस[illegible] अध्यक्ष

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

शिवनाथ गाउँपालिका
गाउँ सभाको सचिवालय
शिवनाथ, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

९. तरकारी, फलफूल र खाद्यान्न बालीको लागि बाली संरक्षणका आकस्मिक सेवा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

१०. रैथाने बालीहरुको बिउ संकलन गरी उत्पादनमा लगाईनेछ ।

पशु तर्फ

१. पशुजन्य उत्पादन वृद्धि गर्न किसानहरूलाई निःशुल्क पशु स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराइनेछ। आन्तरिक तथा बाह्य परजीवी लगायत अन्य रोगहरुको उपचारका लागि शिविर सञ्चालन गरिनेछ। पशुपन्छीमा फैलिने लम्पी स्किन लगायत महामारी रोगको रोकथाम तथा उपचारका लागि पशु विज्ञ केन्द्र र गाउँपालिकाको सहकार्यमा खोप तथा उपचार सेवा विस्तार गरिनेछ।

२. गाई, भैंसी, बाखा, कुखुरा, बङ्गुर तथा माछापालनमा विशेष प्याकेज कार्यक्रममार्फत व्यवसायीकरणमा जोड दिइनेछ। उन्नत जातका बाखा र बोका किसानहरूलाई उपलब्ध गराइनेछ। कृत्रिम गर्भाधान तथा नस्ल सुधार कार्यक्रमलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ।

३. मासु, अण्डा तथा दूध उत्पादनमा आत्मनिर्भर बन्न विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। पशुपन्छी उत्पादन वृद्धि तथा बजारीकरणमा जोड दिइनेछ। स्थानीय स्तरमा रहेका पशुपन्छीको संरक्षण गरिनेछ।

४. समूह तथा समिति गठन गरी बहुउद्देश्यीय फर्म कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। पशुपन्छी व्यवसायसम्बन्धी विशेष तालिम तथा आहार व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

५. पशुपन्छीपालन किसानहरूलाई बिमासम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरी बिमाको दायरामा ल्याइनेछ।

६. व्यावसायिक किसानहरूमध्ये उत्कृष्ट कृषक समूहलाई पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ। बाखापालन तथा अन्य व्यावसायिक पशुपालन किसानहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

७. गोठ तथा भकारो सुधार गरी पशु मलमुत्रको उचित व्यवस्थापन,पिसाव संकलन तथा प्राङ्गारिक मल उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्न किसान लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।जैविक खेती प्रवर्द्धनका लागि आवश्यक तालिम,प्रविधिक सहयोग तथा अनुदान मार्फत मलखाद व्यवस्थापन प्रणालीलाई व्यवस्थित र दिगो बनाईनेछ ।

राजस्व तथा आन्तरिक श्रोत परिचालन तर्फ

१. कर प्रशासनलाई चुस्त सरल र प्रविधिमैत्री एवं करदातामैत्री बनाई अधिकतम कर संकलन हुने वातावरण निर्माण गरिनेछ।

२. गाउँपालिकाले आन्तरिक स्रोत साधनको प्रभावकारी परिचालन गर्न प्रगतिशील कर प्रणालीको विकास, करको दायरा विस्तार र राजस्व चुहावटलाई पूर्णरुपमा नियन्त्रण गरिनेछ।

३. गाउँपालिकाले सम्पूर्ण करदाताको तथ्याङ्क संकलन गरी अभिलेख अद्यावधिक गरिनुका साथै राजस्व असुली कार्य वैज्ञानिक,यथार्थपरक, पारदर्शी र प्रभवाकारी बनाईनेछ।

४. राजस्व शाखा र राजस्व सम्बन्धि कार्य गर्ने कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धिमा जोड दिइनेछ।

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष

४. यस महामारीलाई [illegible] प्रभावकारी [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] गरी, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
६. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
७. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
८. गाउँपालिकाको [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] गर्ने प्रणाली विकास गरिनेछ।

<u>रोजगार सेवा केन्द्र तर्फ</u>

१. रोजगार, सीप तथा उद्यमशीलता सम्बन्धी [illegible] [illegible] [illegible] प्रणाली [illegible] रोजगार [illegible] सीप [illegible] तथा उद्यमशीलता [illegible] रोजगार सेवा केन्द्र [illegible] गरिनेछ। [illegible] रोजगार सेवा केन्द्रलाई [illegible] उद्यमशीलता केन्द्रमा रूपान्तरण गरिनेछ।
२. वैदेशिक रोजगारीको क्रममा [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] व्यक्तिहरूलाई [illegible] [illegible] कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
३. गाउँपालिकामा स्थापना भएको रोजगार सेवा केन्द्रलाई [illegible] [illegible] आन्तरिक रोजगारी [illegible] [illegible] [illegible] गाउँपालिकाको [illegible] रोजगार रणनीति [illegible] गरिनेछ।
४. सीपमूलक तालिम प्राप्त गरेका व्यक्तिहरू र [illegible] [illegible] व्यक्तिहरूलाई सि.टी.ई.भि.टी. मा सीप परीक्षण गराउनमा सहजीकरण गरिनेछ।
५. रोजगार सेवा केन्द्रमा बेरोजगार व्यक्तिहरूको नामावली अद्यावधिक गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

<u>सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण तर्फ</u>

१. सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंकिङ्ग प्रणालीमार्फत अनिवार्य भुक्तानी गर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ। [illegible] नागरिकहरूको भत्ता [illegible] भुक्तानी गर्ने [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] व्यवस्था गरिनेछ। लाभग्राहीहरूको नविकरण तथा नयाँ बायोमेट्रिक प्रमाणीकरण गरिनेछ र [illegible] लाभग्राहीलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र अनिवार्य गरिनेछ।
२. बालबालिकाको हक अधिकार सुनिश्चित गर्न बाल सञ्जाल गठन गरिनेछ। [illegible] [illegible] ५ वर्षे रणनीतिक योजना लागू गरिनेछ र बाल श्रममुक्त गाउँपालिका घोषणाको कार्यक्रम [illegible]
३. जोखिममा रहेका एकल महिलाहरूको पहिचान गरी सङ्घ तथा गाउँपालिका [illegible] [illegible] [illegible] सञ्जाल गठन गरिनेछ। लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष कार्यविधि कार्यान्वयन गरी हिंसापीडित महिलालाई राहत

[illegible]

१. [illegible]

२. [illegible]

३. [illegible]

४. [illegible]

५. [illegible]

६. [illegible]

<u>बहुक्षेत्रीय पोषण नीति</u>

१. नेपाल सरकारको बहुक्षेत्रीय पोषण योजना (दोस्रो) लाई उच्च प्राथमिकताका साथ पोषण विशेष तथा पोषण संवेदनशील कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।

२. [illegible] तथा [illegible] पोषणको अवस्थामा सुधार [illegible] तथा [illegible] र [illegible] कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न आवश्यक [illegible] गरिनेछ। [illegible] नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने र गाउँपालिकाको [illegible] उपयोग गरिनेछ।

३. [illegible] स्थानीय शासन [illegible] गर्ने गरी [illegible] पोषणमैत्री [illegible] विशेष अभियान सञ्चालन गरिनेछ। [illegible] प्राप्त गर्ने [illegible] पनि [illegible] कार्यलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ।

४. खाद्य पोषण अनुदान, [illegible] कार्यक्रम, बालमैत्री स्थानीय शासन [illegible] अभियान तथा [illegible] विद्यमान कार्यक्रमहरुमा बहुक्षेत्रीय पोषण योजनालाई एकीकृत गर्दै लगिनेछ।

५. [illegible] तथा [illegible] निकायहरुबीच समन्वय गरी [illegible] पोषण [illegible] तथा संवेदनशील क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनेछ।

६. गाउँपालिकामा पोषण क्षेत्रमा कार्यरत संघसंस्थाहरुको [illegible] गाउँपालिकास्तरीय पोषण [illegible] गरिनेछ। [illegible] पोषण सम्बन्धी सूचना तथा [illegible] सुधार ल्याइनेछ।

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

CamScanner

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

CS CamScanner

११. स्थानीय सरकार सञ्चालन तथा सेवा प्रवाहमा लैगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैसास) नीतिलाई पूर्ण रूपमा अवलम्बन गरी समावेशी, न्यायपूर्ण र सुरक्षित अवसरयुक्त प्रणाली विकास गरिनेछ।
१२. समाजमा शान्ति, सुरक्षा र सामाजिक मर्यादा कायम गर्न मदिरा नियन्त्रणलाई थप प्रभावकारी बनाइ आवश्यक नियमन, सचेतना तथा कानुनी कार्यान्वयनलाई सुदृढ गरिनेछ।
१३. धार्मिक तथा पर्यटन क्षेत्रको प्रवर्द्धनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१४. बैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको सहयोगमा विभिन्न पर्यटन स्थल र सार्वजनिक स्थलमा सडक बत्तिको थप व्यवस्था गरिनेछ ।
१५. जनताको गुनासो सुनका, अन्तरक्रिया गर्न जनतासँग जनप्रतिनिधि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१६. जोखिममा परेका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका,दिर्घकालीन विरामिहरूकालागि,चितुवा आक्रमण र दुर्घटना परी ज्यान गुमाउनेका लागि गरिएको विपन्न नागरिक राहत कोषलाई निरन्तरता दिइनेछ।
१७. न्यायिक समितिको काम कार्वाहिलाई सशक्त र सुदृढ पारिनेछ।
१८. जलबायु अनुकुलका बिभिन्न कार्यक्रमहरू सुचारू गरिनेछ ।
१९. मोवाईल संचार नपुगेका स्थानहरूमा नेपाल टेलिकमसंग समन्वय गरी निर्माणको प्रक्रिया अघि बढाईनेछ।
२०. स्थानीय विकास निर्माणका कार्यमा बजेट विनियोजन गर्दा साना टुक्रे योजनाहरूमा विनियोजन गर्नेपरीपाटीलाई निरूत्साहित गरिनेछ ।
२१. रकत समूह पहिचान तथा तत् सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम संचालनमा ल्याईनेछ।
२२. वातावरणमा प्रतिकूल असर पारिरहेका सिसाजन्य र प्लास्टिकजन्य बस्तुहरुको उचित व्यवस्थापन मिलाईनेछ ।

सभाका सदस्य महोदय,

यस गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा स्थानीय नागरिकको आवश्यकता, स्थानीय स्रोत-साधन, विगतका अनुभव र संघीय तथा प्रदेश सरकारका नीतिहरूलाई ध्यानमा राखिँएको छ।

कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, पूर्वाधार, पर्यटन, रोजगार, वातावरण संरक्षण, विपद् व्यवस्थापन र सुशासन जस्ता क्षेत्रमा समग्र विकासको लक्ष्य राखिएको छ।

सीमित स्रोत-साधनका बावजुद नागरिकको जीवनस्तर सुधार, रोजगारी सिर्जना र गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि दृढ संकल्प गरिएको छ। यसको सफलताका लागि गाउँसभा, कर्मचारी, नागरिक समाज र सम्पूर्ण नागरिकको सहयोग आवश्यक छ।

अन्तमा, नीति तथा कार्यक्रम निर्माणमा सहयोग गर्नुहुने सबै सरोकारवालाहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिँदै सफल कार्यान्वयनका लागि सबैलाई आह्वान गर्दछु।

धन्यवाद

कर्ण सिंह साउद
गाउँसभा अध्यक्ष